

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ע"מ 17-11-63585 בן אנוש נ' פקיד שומה רמלה

תיק חיצוני:

בפני כבוד השופט שמואל בורנשטיין

ארז בן אנוש

המערער

נגד

פקיד שומה רמלה

משיב

פסק דין

1

2 1. ענייניו של ערעור זה בטענת המערער לפיה סכום שקיבל במסגרת פסק דין לפשרה
3 בתביעה שהוגשה על ידו בבית הדין לעבודה, ואשר על פי הנטען שולם "בגין עוגמת
4 נפש" - פטור ממס.

5 2. בנוסף טוען המערער כי תשלום ששולם לו במסגרת פסק הדין הנ"ל בגין החזר הוצאות
6 משפטיות, אף הוא פטור ממס.

7

8

העובדות

9 3. המערער עבד בחברת מילטל תקשורת בע"מ (להלן: "החברה"). ביום 06/09/09 הגיש
10 המערער תביעה לבית הדין האזורי לעבודה בתל אביב כנגד החברה (נספח א' לתצהיר
11 המשיב). בכתב התביעה תבע המערער 4,088,021 ₪ (וכן החזר הוצאות משפטיות) תוך
12 חלוקת הסכום הנ"ל למספר רכיבים, לאמור: א. אי תשלום בונוס – 1,600,000 ₪. ב.
13 הפסד השתכרות – 1,680,000 ₪. ג. הפרש בגין פיצוי פיטורין – 100,186 ₪. ד. פדיון
14 ימי חופשה – 48,319 ₪. ה. מקדמה שקוזה שלא כדין – 239,716 ₪. ו. פיצוי בגין
15 עוגמת נפש ופיטורים שלא כדין - 420,000 ₪. הרכיב האחרון, העומד במוקד ערעור
16 זה, חושב על פי מכפלת משכורתו האחרונה של המערער בסך של כ- 35,000 ₪ ב-12
17 חודשי עבודה (סעיפים 111 ו-112 לכתב התביעה).

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ע"מ 17-11-63585 בן אנוש נ' פקיד שומה רמלה

תיק חיצוני:

1 4. ביום 22/02/12 התקיים דיון הוכחות בבית הדין לעבודה, בו נחקרו מספר עדים, לרבות
 2 המערער. ביום 16/07/12 התקיים דיון נוסף בבית הדין לעבודה, במסגרתו הודיעו ב"כ
 3 הצדדים כדלקמן: "אנו מודיעים כי בהמלצת בית הדין הגענו לכדי הסכם פשרה
 4 ואולם לאור מורכבותו נדרשים 14 יום על מנת להגיש את פרטיו לבית הדין על מנת
 5 שיינתן לו תוקף של פסק דין" (נספח ה' לתצהיר המשיב).

6 5. ביום 22/07/12 נשלח מכתב מטעם ב"כ המערער לב"כ החברה (נספח ו' לתצהיר
 7 המשיב), בו נאמר כהאי לישנא:

8 בהמשך לפשרה שסוכמה על סך 740,000 ₪ להלן חלוקת הסכום
 9 המבוקשת על ידינו כדלקמן:

10 סך של 81,000 ₪ + מע"מ ישולמו ישירות ע"י מילטל אלי, כנגד
 11 חשבונית מס כדין.

12 200,000 ₪ החזר תשלום שנוכה ממשכורת ספטמבר 2008
 13 ומהדיבידנד שחולק במרץ 2009 ואשר בגינם נוכה כבר מס הכנסה.

14 419,000 ₪ בגין עוגמת נפש.

15 40,000 ₪ פדיון חופשה – בגינם יוצא תלוש שכר ע"י מילטל. ארז
 16 יצרף טופס 101 חתום על ידו שבו יצהיר כי אין לו הכנסות נוספות.

17 סה"כ: 740,000 ₪.

18 6. ביום 06/09/12 נשלח מכתב נוסף מטעם ב"כ המערער לב"כ החברה (נספח ז' לתצהיר
 19 המשיב), בו נאמר כך (ההדגשה אינה במקור):

20 1. בהמשך לפגישתנו מיום 3.9.12 ולאחר ששוחחתי עם מרשי אשר
 21 נועץ ברואה החשבון שלו, עלי להודיעך כי איני רואה אפשרות
 22 לקבל את עמדתכם.

23 2. לא נותר לי אלא לחזור על עמדתי כי בישיבה בבית הדין בה הגענו
 24 לסכום הפשרה, כלל לא עלתה שאלת ההכרה כהוצאה מוכרת
 25 בתשלומי מרשתך למרשי. כל הדחיה נעשתה אך ורק כדי
 26 שמרשי יבדוק מאילו רכיבים אותם נפרט, ינוכה לו מס בשיעור
 27 הנמוך ביותר האפשרי.

28 3. בנסיבות אלו עלי להודיעך כי לא נותרה לנו ברירה אלא להמשיך
 29 את ההוכחות בתיק. וביום א' בדעתי להודיע על כך לבית הדין.

30

31

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ע"מ 17-11-63585 בן אנוש נ' פקיד שומה רמלה

תיק חיצוני:

7. ביום 10/10/12 ניתן פסק הדין של בית הדין האזורי לעבודה (נספח ח' לתצהיר המשיב) כדלקמן:

פסק דין

בדיון שהתקיים בתיק זה ביום 10.10.2012 הסמיכוני הצדדים לפסוק בהתאם לסעיף 79א לחוק בתי המשפט כדן יחיד.

לאחר ששבתי ועיינתי בכתבי הטענות ובעדויות הצדדים שנשמעו בפניי, ולאחר ששקלתי את טענות הצדדים, אני פוסק כדלקמן:

1. הנתבעים ישלמו (ל)תובע סכום כולל וסופי בסך של 740,000 ₪ ברוטו, וזאת בהתאם לפירוט הבא:

(א) סך של 200,000 ₪ ישולמו בגין החזר תשלום אשר נוכה ממשכורת ספטמבר 2008 ומן הדיבידנד שחולק במרץ 2009 ע"י הנתבעת;

(ב) סך של 419,000 ₪ בגין עוגמת נפש;

(ג) סך של 40,000 ₪ בגין פדיון חופשה, בגינם יוצא לתובע תלוש שכר על ע"י הנתבעת 1, התובע יצרף טופס 106 חתום על ידו לפיו הוא מצהיר כי אין לו הכנסות נוספות.

(ד) סך של 81,000 ₪ בתוספת מע"מ בגין שכר טרחת עו"ד.....

2. התובע ימציא לנתבעת את כל אישורי המס המתחייבים על פי דין בהקדם, וזו שתלם לו את הסכומים הנקובים בס"ק 1 (א) – (ג) לעיל בתוך 15 ימי עסקים ממועד קבלת אישורי המס הנ"ל.

3. אין צו להוצאות.

תמצית טענות המערער

8. בית הדין לעבודה קבע כי מדובר בסכום המשולם בגין עוגמת נפש, ואין מקום להרהר אחר קביעה זו, גם אם לא זו הייתה בקשתו העיקרית של המערער.

9. למעשה, היה זה בית הדין שהעלה את ההצעה שישולם תשלום בגין עוגמת נפש באופן המביא לחסכון במס (כאן כבר המקום להעיר כי טענה זו של המערער הועלתה על ידו באופן זה רק בשלב הסיכומים; לעומת זאת, במהלך עדותו מסר: "אני לא יזמתי את הסכומים, אני לא זוכר איך זה קרה, לפי מיטב זכרוני זה נאמר על ידי השופט שברור

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ע"מ 17-11-63585 בן אנוש נ' פקיד שומה רמלה

תיק חיצוני:

1 שיש עניין של עוגמת נפש. וגם עלה הנושא על ידי השופט למיטב זכרוני, אבל אינני
2 בטוח, שצריך לקחת בחשבון את עניין עוגמת הנפש" (פרוטוקול מיום 2.1.2019, עמ'
3 7 ש' 9-7)).

4 10. המערער נועץ בעורכי דין ורואי חשבון ופעל על פי הנחיותיהם. בנוסף, התקבל אישור
5 מס הכנסה לניכוי מס במקור ובהתאם לכך פעלו הצדדים לעסקה.

6 11. הסכמת המערער לפשרה התבססה על הבנתו כי לא יידרש לשלם מס נוסף על המס
7 שנוכה במקור. אילו ידע כי יאלץ לשלם מס נוסף, לא היה מסכים לאותה פשרה.

8 12. מצבו הכלכלי של המערער אינו קל ותשלום המס יטיל עליו נטל כבד.

9

10

תמצית טענות המשיב

11 13. בניגוד לנטען על ידי המערער במהלך כל הליכי השומה והערעור, רק במסגרת
12 הסיכומים טען לראשונה כי לא תבע, וממילא אף לא הוכיח, כי נגרמה לו פגיעה בשל
13 עוגמת נפש, וכי התשלום אכן משקף פגיעה מסוג זה. המשמעות הברורה היא כי הכינוי
14 שניתן לתשלום במסגרת פסק הדין של "עוגמת נפש" נעשה אך ורק מטעמי מס ויש
15 להתעלם ממנו. עדות המערער בפני בית המשפט רווית סתירות ולא ניתן להסתמך
16 עליה.

17 14. המשיב לא היה צד להליך בפני בית הדין לעבודה, וממילא אינו כפוף למה שנקבע בו.
18 אף שמדובר בפסק דין על פי סעיף 79א לחוק בתי משפט, למעשה מדובר בהסכם פשרה
19 בין הצדדים, שבוודאי אינו מחייב את המשיב.

20 15. המערער, שעליו נטל השכנוע, לא הוכיח כי נגרמה לו עוגמת נפש וכי הפיצוי שולם בגין
21 עוגמת נפש. הסכום שהוגדר בפסק הדין כפיצוי בגין עוגמת נפש גבוה עשרות מונים
22 מהסכומים הנהוגים בפסיקה בישראל בגין נזק לא ממוני. מכל מקום, גם אם מדובר
23 בתשלום עבור עוגמת נפש, הרי שהוא קשור בטבורו להכנסת עבודה ולפיכך יש לסווגו
24 כהכנסת עבודה.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ע"מ 17-11-63585 בן אנוש נ' פקיד שומה רמלה

תיק חיצוני:

1 16. המערער לא היה רשאי להסתמך על אישור ניכוי מס במקור שהונפק לו, שכן אין
2 מדובר כלל בשומה.

3

4

דיון והכרעה

5 17. אקדים ואומר כי הדעת אינה נוחה מכך שהסדר פשרה אליו הגיעו הצדדים, הכולל אף
6 את האופן שבו יוגדרו התשלומים, וכאשר על פני הדברים ניכר שהגדרתו של אחד
7 מאותם תשלומים באה לעולם אך ורק מטעמי מס – מצא את דרכו, **כפי שהוא**, לתוך
8 פסק דין על פי סעיף 79א לחוק בתי משפט [נוסח משולב], תשמ"ד-1984, אשר ניתן על
9 ידי בית הדין לעבודה.

10 18. בע"מ 53681-12-16 משה שחף נ' פ"ש גוש דן (5.9.2018) (להלן: "עניין שחף"), עמד
11 בית המשפט על החשיבות שבהקפדת בתי המשפט השונים על אישור הסדרי פשרה,
12 בדרך של מתן תוקף של פסק דין להסדר הפשרה, על מנת להבטיח שהצגת התשלום
13 בדרך מסוימת אינה למראית עין בלבד ומתוך מטרה לחסוך בתשלום מס. דומה כי על
14 אחת כמה וכמה שעל בתי המשפט להקפיד על כך, כאשר ניתן על ידם פסק דין לפי
15 סעיף 79א לחוק בתי משפט.

16 19. מכל מקום, מהראיות עולה כי ראוי להתייחס לפסק דין זה של בית הדין לעבודה, לכל
17 היותר, כאל הסכם פשרה שקיבל תוקף של פסק דין ולא מעבר לכך, וברי כי אין בו כדי
18 לחייב בשום דרך את המשיב, ואף לא את בית משפט זה, הנדרש לבחון את סיווגם של
19 התשלומים על פי טיבם ומהותם ובוודאי שלא על פי הכינוי בו השתמשו הצדדים
20 במסגרת הסכם פשרה שגיבשו, וזאת במיוחד כאשר ניכר בבירור כי כינוי זה נועד לשם
21 הפחתת מס, כפי שהיה בעניין שחף.

22 20. אין בידי לקבל את טענת המערער, שהועלתה כאמור לראשונה בסיכומיו, כי בית הדין
23 לעבודה הוא זה שעמד מאחורי היוזמה להגדיר את סכום התשלום כפיצוי בגין עוגמת
24 נפש. מוטב היה שטענה זו לא הייתה באה לעולם. ראשית, אין לכך כל זכר במסמכים
25 שהוגשו בהליך זה, לרבות בפרוטוקול הדיון בבית הדין לעבודה. שנית, להבדיל ממה
26 שנטען על ידי המערער בסיכומיו, לפיו "אף פעם לא ביקשתי עוגמת נפש, זו לא הייתה
27 התביעה העיקרית שלי.... זה לא משהו שאני ביקשתי" הרי שבמהלך עדותו טען כי
28 עלה בידו לשכנע את בית הדין לעבודה כי זכאי הוא לפיצוי בגין עוגמת נפש בסכום

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ע"מ 17-11-63585 בן אנוש נ' פקיד שומה רמלה

תיק חיצוני:

- 1 שנקבע (פרוטוקול מיום 2.1.2019 עמ' 10, ש' 10-14). שלישית, התמונה המצטיירת
2 באופן ברור מתוך חומר הראיות, ובכלל זאת ההתכתבויות בין הצדדים להליך בבית
3 הדין לעבודה, אשר תוכנן הובא בפירוט לעיל, היא כי ה"יוזמה" להגדיר את התשלום
4 כפיצוי עבור עוגמת נפש היא של המערער ומייצגי המערער והיא נועדה אך ורק למטרה
5 אחת: להביא לכך שישולם "מס בשיעור הנמוך ביותר האפשרי" (מכתבה של ב"כ
6 המערער מיום 6.9.2012). מטרה זו עולה בבירור חרף הכחשתו של המערער כי "מישהו
7 דיבר על זה שעוגמת הנפש פטורה ממס" (פרוטוקול דיוני השומה מיום 24.7.2017).
8 יצוין כי בסיכומי תשובתו חזר המערער לגרסה הראשונה ולפיה תבע פיצוי בגין עוגמת
9 נפש ואף הוכיח כי נגרמה לו עוגמת נפש ובשל כך שולם הפיצוי באומרו כי "המושג
10 עוגמת נפש הוא מושג עמום ומכאן שנכון שלא הגדרתי את זה מלכתחילה אבל בסופו
11 של דבר בית הדין התרשם שזה עוגמת נפש וזה לא סותר" (פרוטוקול הדיון מיום
12 9.1.2019 עמ' 23, ש' 29-31). נראה לפיכך כי המערער מתאים גרסאותיו למה שהוא
13 סבור כעשוי לסייע לו בערעורו, ובנסיבות אלה לא ניתן להסתמך על דבריו באשר לעומד
14 מאחורי הגדרת סכום התשלום כפיצוי בגין עוגמת נפש.
- 15 21. כאמור, בהתאם להסכם הפשרה שניתן במסגרת פסק דין לפי סעיף 79א לחוק בתי
16 משפט, קיבל המערער סכום כולל של 740,000 ₪, כאשר מתוך סכום זה נקבע כי סך
17 של 419,000 ₪ משולם "בגין עוגמת נפש".
- 18 22. יש לתת את הדעת לכך כי בכתב תביעתו תבע המערער סכום דומה תחת הכותרת
19 "פיצוי בגין עוגמת נפש ופיטורים שלא כדין". במסגרת רכיב זה מציין המערער את
20 שנות עבודתו הרבות וכן את העובדה "שהושלך" מהחברה תוך שלילת זכות הטיעון
21 ומבלי שקיבל את הבונוס לו הוא זכאי. יתר על כן, במהלך חקירתו בבית הדין לעבודה,
22 התייחס המערער, בעיקרו של דבר, לאותו בונוס שלטענתו הוא זכאי, ואילו סוגיית
23 עוגמת הנפש לא עלתה בעדותו (ראו גם פרוטוקול הדיון המקדמי בבית הדין לעבודה
24 מיום 1.6.2010 שהתמקד בסוגיית הבונוס). בנוסף, הסכום לתשלום בגין הרכיב האמור
25 חושב כמכפלת משכורתו האחרונה ב-12, אף שטען כי מדובר בעניין שרירותי גרידא
26 (פרוטוקול, עמ' 12, ש' 6).
- 27 23. המערער לא הגיש במסגרת הערעור דין את כתב ההגנה ותצהירי החברה המעבידה,
28 ואף לא זימן לעדות איש מהחברה. כמו כן לא זימן לעדות את מייצגי בהליך שהתקיים
29 בבית הדין לעבודה, ואף לא את רואה החשבון שלו, חרף טענתו כי אלה היו מעורבים

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ע"מ 17-11-63585 בן אנוש נ' פקיד שומה רמלה

תיק חיצוני:

- 1 בכל עניין קביעת הסכום לתשלום וחלוקתו לרכיבים השונים. כידוע, אי הבאת
2 מסמכים ועדויות, תיזקף לחובת מי שהיה מצופה כי יביאם (ע"א 465/88 **הבנק למימון**
3 **ולסחר בע"מ נ' מתתיהו**, פ"ד מה(4) 651 (1991); ע"א 143/08 **קרצמן נ' שירותי**
4 **בריאות כללית** (26.5.2010); ע"מ (מחוזי מרכז) 61866-11-15 **מועצה מקומית גדרה נ'**
5 **פקיד שומה רחובות** (11.3.2018))
- 6 24. הרושם והמסקנה הברורה העולה מן הראיות שהובאו בפניי הם כי רכיב עוגמת הנפש,
7 שלפי טענת המערער במהלך כל ההליך דנן (למעט בסיכומים), היה הרכיב העיקרי
8 שנידון והוכח בפני בית הדין לעבודה, כאשר "**ההחלטה לשלם את הסכום הנ"ל בגין**
9 **עוגמת נפש היא אך ורק בגלל העוול שנגרם לי**" (סעיף 4 לתצהירו), לא נידון, וממילא
10 לא הוכח, והדבר אף עומד בסתירה למסמכים שפורטו לעיל. כך גם עולה מתוך הדברים
11 שהושמעו על ידי המערער במהלך דיוני השומה (נספח י' לתצהיר המשיב), ולפיהם "**לא**
12 **עניין אותי עוגמת נפש או לא, הגעתי למצב שתבעתי את הכסף שהובטח לי**" (דיון
13 מיום 24.7.2017 שורה 12).
- 14 25. כאמור לעיל, ניכר היטב כי לפסק דינו של בית הדין לעבודה הנכבד, יש להתייחס, לכל
15 היותר, כמי שנותן תוקף להסכמת הצדדים, וכאשר ההסכמה לחלוקת רכיבי התשלום,
16 כך שהרכיב המשמעותי ביותר ישולם תחת הכותרת "בגין עוגמת נפש", נעשתה אך
17 ורק על מנת להפחית את המס. אמנם המדובר בפסק דין על פי סעיף 79א לחוק בתי
18 משפט, שבו מציין בית הדין כי הוא ניתן לאחר שעיין בכתבי הטענות ובעדויות הצדדים
19 ולאחר ששקל את טענותיהם, אך לא ניתן להתעלם מהדמיון שבין נוסח פסק הדין ובין
20 האמור במכתב ב"כ המערער באשר לחלוקת הסכומים, תוך עמידה על כך שהסך של
21 419,000 ₪ ישולם בגין עוגמת נפש דווקא, כמו גם מכך שעדותו של המערער בבית הדין
22 לעבודה, כפי שעולה מפרוטוקול הדיון, לא התייחסה כלל לעוגמת הנפש הנטענת.
23 בהקשר זה יש גם לתת את הדעת לכך כי פסק הדין, כדרכם של פסקי דין על פי סעיף
24 79א לחוק בתי משפט, ניתן ללא כל הנמקה וללא ניתוח כלשהו של עובדות וממצאים,
25 וכמובן שאף ללא כל הסבר באשר ליחס שבין סכום הרכיב האמור לכלל הפיצוי
26 שנפסק, שלא לדבר על היחס בינו לבין סכום התביעה בכללותו או הסכום שנכלל תחת
27 הכותרת "פיצוי בגין עוגמת נפש ופיטורים שלא כדין" כאמור בכתב התביעה.
- 28 26. מכל האמור מתבקשת המסקנה כי לצרכי ההכרעה בערעור זה אין לתת משקל של
29 ממש לאופן שבו הוגדר התשלום על ידי הצדדים, ובכלל זאת האופן שבו הוא הוגדר

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ע"מ 17-11-63585 בן אנוש נ' פקיד שומה רמלה

תיק חיצוני:

- 1 במסגרת פסק הדין, אלא יש לבחון אותו אך ורק לפי טיבו, והכל תוך יישום דין המס
2 המהותי והדין הפרוצדורלי. השאלה הנשאלת היא, אפוא, האם עלה בידי המערער
3 להוכיח כי הסך של 419,000 ₪ ששולם במסגרת פשרה בתביעה שהוגשה בבית הדין
4 לעבודה, הוא אמנם בבחינת פיצוי ששולם בגין עוגמת נפש, וכי לפיכך אינו חייב במס.
- 5 27. אעיר כי המערער, שלא היה מיוצג בערעור דנו, לא דק פורתא באשר לבסיס המשפטי
6 הפוטר אותו ממס ככל שאמנם מדובר בפיצוי בגין עוגמת נפש. אניח, אפוא, כי המערער
7 מבסס את הפטור על הטענה כי אין מדובר כלל בהכנסה, או כי חל בעניין זה סעיף 9(7)
8 לפקודת מס הכנסה [נוסח חדש] תשכ"א-1961, המעניק פטור ממס בגין "כל סכום הון
9 שנתקבל כפיצויים כוללים על מוות או חבלה". אף שספק אם ניתן לומר שפגיעה נפשית
10 נכללת במונח "חבלה" לצורכי סעיף זה (ראה עניין שחף), הרי משעה שהמשיב לא חלק
11 על עצם הפטור ממס החל על פיצוי בגין עוגמת נפש, אצא מנקודת ההנחה כי אכן
12 פיצויים בגין עוגמת נפש פטורים ממס. במאמר מוסגר אציין כי ניתן בוודאי לתאר
13 מצבים שבהם פיצוי מסוג זה אינו מהווה הכנסה מעיקרא, כגון כאשר ברור שמדובר
14 בתשלום הנעשה בשל נזק אישי במישור הפרטי ושאינו בינו לבין מקור הכנסה אחר כל
15 זיקה (ראה הדוגמא המובאת בעניין שחף הנ"ל). מכל מקום, ברי כי תנאי לפטור ממס
16 הוא כי המערער יוכיח שהפיצוי ששולם לו הינו אכן בגין עוגמת נפש שנגרמה לו, ולא
17 בגין איזה עניין אחר, כגון בגין סיום יחסי העבודה שלו עם החברה המעבידה, הפרשי
18 שכר המגיעים לו, בונוסים שהובטחו ושלא שולמו, וכיוצא באלה עניינים שאינם
19 בבחינת תשלום בגין עוגמת נפש גרידא, אלא הם בבחינת הכנסה לכל דבר ועניין.
- 20 28. כידוע, מיסוי כספי פיצוי יהא בהתאם לעקרון הידוע של "דין הפיצוי כדין הפרצה"
21 (ראה ע"א 2640/11 פקיד שומה חיפה נ' חיים ניסים (2.2.2014) (להלן: "עניין חיים
22 ניסים"); ע"מ (מחוזי מרכז) 8633-02-14 יורם סגל נ' פקיד שומה נתניה (10.4.2016)
23 (להלן: "עניין סגל"); ע"מ (מחוזי מרכז) 30290-01-13 יהושע כץ נ' פקיד שומה פתח
24 תקווה (2.3.2018)). משמע כי יש לסווג את הפיצוי לצורך מס באופן דומה לזה שיש
25 לסווג את ההכנסה או הריווח שהפיצוי נודע לכסות. על המערער, הנושא בנטל הראיה
26 בהליך זה (ראה ע"מ (מחוזי מרכז) 26719-09-12 רעי משעל נ' פקיד השומה כפר סבא
27 (2.2.2016)), היה, אפוא, להוכיח כי אכן נגרמה לו עוגמת נפש, וכי בגינה, ובגינה בלבד,
28 הוא קיבל את התשלום בסך של 419,000 ₪.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ע"מ 17-11-63585 בן אנוש נ' פקיד שומה רמלה

תיק חיצוני:

29. המערער לא עמד כלל ועיקר בנטל המוטל עליו להוכיח זאת. המערער לא הוכיח כי נגרמה לו עוגמת נפש שבגינה זכה הוא לפיצוי בסכום האמור. לאמיתו של דבר, מהראיות שהובאו בפני עולה כי המדובר בתשלום ששולם למערער בזיקה מובהקת ליחסי העבודה עם החברה המעבידה, ועל בסיס הטענות שהועלו על ידו בכתב התביעה, כאשר אפילו המערער עצמו ייחס רק סכום קטן מתוך סך כל סכום התביעה לרכיב מסוג "עוגמת נפש", כאשר יתרת הסכומים, כפי שפורט לעיל, הינם בעליל ובאופן מובהק קשורים ליחסי העבודה בינו לבין החברה. לא רק זאת, אלא שהמערער כלל גם תחת רכיב זה של פיצוי בגין עוגמת נפש עילות הנוגעות לדיני העבודה, דהיינו פיטורים שלא כדין וללא זכות טיעון, או הנוגעות להסכמות חוזיות שהיו לו עם החברה המעבידה, דהיינו סכום הבונוס לו הוא זכאי לטענתו. לא למותר שוב להזכיר כי במסגרת סיכומיו טען המערער לראשונה כי עיקר תביעתו לא נגע כלל לפיצוי בגין עוגמת נפש, וממילא כי כלל לא הוכיח זכאותו לפיצוי בגין עוגמת נפש, כאשר הנימוק היחיד שנתר בפיו הוא כי על המשיב, ועל בית משפט זה, לכבד את פסיקתו של בית הדין לעבודה. כאמור, נימוק זה אין בו ממש ואין לקבלו.

30. על כך יש להוסיף כי גובה התשלום ששולם בגין רכיב זה של "עוגמת נפש" אינו עולה בקנה אחד עם הפסיקה הנוהגת בישראל בהתייחס לראשי נזק שאינם ממוניים. גם במקרים שבהם פוסקים בתי המשפט בישראל פיצוי בגין עוגמת נפש, הרי זאת בתנאי שמוכחים בפניהם בראיות ממשיות פגיעה ונזק עבור עוגמת נפש, וגם אז נפסקים סכומים שאינם עולים על אלפי שקלים או לכל היותר עשרות בודדות של אלפי שקלים. גם פסיקת בתי הדין לעבודה נוהגת בריסון במתן פיצויים בגין עוגמת נפש נוכח יחסי העבודה בין הצדדים, כאשר הדבר שמור למקרים חריגים וקיצוניים כגון התעמרות, אפליה והתנהלות כוחנית חריגה (כפי שהיה למשל בעניין סע"ש (אזורי תל אביב) 15 47476-04-16 שירלי בן חור - בנק דיסקונט (7.6.2018)).

31. במקרה דנן לא הוכיח המערער דבר וחצי דבר ממין זה. לא הוכיח כי נגרמה לו עוגמת נפש, כי התשלום ששולם הינו בגין עוגמת נפש, ואף לא הוכיח כי התשלום, גם אם נגרמה לו איזו עוגמת נפש (כפי שנאמר על ידי בית הדין, לדברי המערער, כי "ברור שיש עניין של עוגמת נפש"), אינו בזיקה ממשית ליחסי העבודה ובשל סיום יחסי העבודה. צא וראה, שאף המערער כרך בתביעתו את הפיצוי בגין עוגמת נפש עם הפיטורין ועם הבונוס לו הוא זכאי כפועל יוצא מעבודתו רבת השנים אצל החברה. משמע, כי אף אם היה המערער מוכיח שאיזה תשלום שולם "בגין עוגמת נפש", הרי שהוא קשור באופן

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ע"מ 17-11-63585 בן אנוש נ' פקיד שומה רמלה

תיק חיצוני:

- 1 מובהק ליחסי העבודה ולהכנסתו מהעבודה, ולא מנותק ממנה. אף מטעם זה לבדו יש
2 לחייבו במס כדין.
- 3 32. ההלכה היא כי כאשר עניין לנו בתשלום המשולם במסגרת העבודה או עם סיום יחסי
4 העבודה, חזקה היא כי מדובר בהכנסת עבודה, אלא אם יוכח בראיות ממשיות אחרת,
5 ואם הוא אינו מוגדר ככזה, אלא באופן אחר, כגון תשלום בגין עוגמת נפש כבמקרה
6 דנן (או, למשל, בגין התחייבות לאי תחרות), יש לוודא היטב כי תשלום זה אינו מסווה
7 להכנסת עבודה החייבת במס (ראה ע"מ (מחוזי מרכז) 13-04-55727 אלון ברמן נ' פקיד
8 שומה כפר סבא (16.12.2015); וכן עניין חיים ניסים, עניין סגל ועניין שחף הנ"ל). על
9 פניו נראה כי התשלום דנן הינו מהסוג האמור, דהיינו הוא מסווה להכנסת עבודה,
10 והמטרה היחידה בשלה הוא הוגדר על ידי הצדדים כתשלום בגין עוגמת נפש היא לשם
11 הפחתת המס.
- 12 33. אין בידי לקבל את טענת המערער כי הסתמך על האישור לניכוי מס במקור שהונפק
13 לו. ראשית, אישור זה ניתן רק לאתר מועד פסק הדין שניתן על דרך הפשרה ולצורך
14 העברת הסכומים על פי פסק הדין (ראה סעיף 8 לתצהיר המערער). שנית, המערער הרי
15 טען במהלך דיוני השומה כי לא ידע כלל על הפטור ממס. לפיכך, לא ברור על מה
16 הסתמך. שלישית, ועיקר, צודק המשיב בעמדתו לפיה אישור ניכוי מס במקור אינו
17 בבחינת "שומה" היוצאת לאחר בדיקות מקיפות ומלאות והפעלת שיקול דעת והוא
18 בוודאי אינו משקף עמדה סופית של פקיד השומה. עניינו הוא אך ורק בשיעור המס
19 שיידרש המשלם לנכות על מנת שיוכל להעביר את יתרת התשלום לזכאי לו. בתום שנת
20 המס מגיש הנישום את הדו"ח, נערכת לו שומה בהתייחס לשנת המס כולה, וכל סכום
21 שהועבר במסגרת ניכוי מס במקור מקוזז מהמס שעל הנישום לשלם לאותה שנת מס.
22 ואף בהקשר זה לא למותר לציין כי המערער לא זימן את רואה החשבון שלו, שטיפל
23 לדבריו באישור ניכוי המס במקור, על מנת שיבהיר אילו בדיקות ערך בעצמו, ואילו
24 נתונים מסר לפקיד השומה לשם קבלת האישור על ניכוי המס במקור.
- 25 34. סוף דבר – המערער לא הוכיח כי הסכום ששולם לו על פי פסק הדין של בית הדין
26 לעבודה לפי סעיף 79א לחוק בתי משפט ואשר הוגדר כתשלום "בגין עוגמת נפש" הוא
27 אכן פיצוי בגין עוגמת נפש וכי סכום זה פטור ממס.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ע"מ 17-11-63585 בן אנוש נ' פקיד שומה רמלה

תיק חיצוני:

1 35. אשר להחזר הוצאות משפטיות, ניכר כי המערער זנח עניין זה במסגרת ההליך, כפי
2 שעולה מתצהירו הנוגע אך ורק לסוגיית התשלום בגין עוגמת נפש. מכל מקום, המערער
3 לא הציג כל בסיס עובדתי או משפטי המצדיק מתן פטור ממס על תשלומים ששולמו
4 לו בגין החזר הוצאות משפטיות. לא מן הנמנע כי המערער זכאי אף לניכוי הוצאות
5 בקשר לסכומים שקיבל, וזאת בכפוף להוכחת ההוצאות ולעמידה בהוראות פקודת מס
6 הכנסה בעניין ניכוי הוצאות.

7 36. הערעור נדחה.

8 37. בנסיבות העניין יישא המערער בהוצאות המשיב ובשכ"ט עו"ד בסך כולל של 15,000
9 ש"ח שישולמו בתוך 30 יום, שאם לא כן יישאו הפרשי הצמדה החל מהיום ועד למועד
10 תשלומם בפועל.

11
12
13
14
15
16

ניתן היום, ז' אדר א' תשע"ט, 12 פברואר 2019, בהעדר הצדדים.

שמואל בורנשטיין, שופט

17
18
19
20